

Prima pagină > Căutarea unui practician în domeniul dreptului > **Găsiți un expert**
Găsiți un expert

România

I. Liste și registre de experți

În România, experții sunt înregistrați în funcție de specializare. Registrele de experți sunt puse la dispoziția instanțelor judecătorești de către Ministerul Justiției și sunt gestionate de instanțele judecătorești de drept civil sau de drept penal. Listele pot fi consultate [aici](#).

Experții sunt autorizați și înscrși în registru după un examen organizat de Ministerul Justiției.

Pentru a dobândi calitatea de expert judiciar, un candidat trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie cetățean român, al unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat care face parte din Spațiul Economic European sau al Confederației Elvețiene;
- să cunoască limba română;
- să aibă capacitate de exercițiu deplină;
- să fi absolvit studii superioare în specialitatea pentru care se prezintă la examenul de expert, dovedite cu diplomă;
- să aibă o experiență de cel puțin trei ani în această specialitate;
- să fie apt din punct de vedere medical pentru îndeplinirea activității de expert;
- să nu aibă antecedente penale și să se bucure de o bună reputație profesională și socială;
- să fi fost declarat admis la examenul organizat de Ministerul Justiției.

Un cetățean al altui stat membru al Uniunii Europene sau care face parte din Spațiul Economic European și un cetățean român care au obținut calificarea profesională necesară în alt stat membru al Uniunii Europene sau care face parte din Spațiul Economic European pot dobândi calitatea de expert în România în aceleași condiții cu cele aplicabile cetățenilor români.

Experții pot fi eliminați din registru la cererea acestora, dacă nu mai îndeplinesc cerințele sau dacă autoritatea competentă decide astfel.

II. Calificările experților

Experții trebuie să fie membri ai unui organism profesional pentru a se autointitula experți.

III. Remunerarea experților

1. Procedura civilă

Instanța judecătorească care numește un expert stabilește onorariile acestuia și, după caz, avansul pentru cheltuielile de deplasare. Instanța judecătorească poate solicita expertului să estimeze costurile expertizei în scris până la un anumit termen.

Dovada plății onorariului va fi înregistrată în registrul instanței judecătorești de către partea care are obligația să respecte ordinul, în termen de cinci zile de la numire sau în termenul stabilit de instanța judecătorească. Instanța judecătorească poate mări onorariile până când raportul este predat.

2. Proceduri penale

Expertul are dreptul la un onorariu pentru realizarea expertizei. Cuantumul onorariului este stabilit de procuror sau de instanța judecătorească, în conformitate cu natura și cu complexitatea cazului și cu cheltuielile suportate de expert.

IV. Răspunderea experților

Experții sunt trași la răspundere în conformitate cu normele generale de dreptul contractelor și cu cele privind răspunderea civilă. Au obligația de a încheia o asigurare de răspundere civilă profesională pentru a beneficia de acoperire în cazul unei posibile trageri la răspundere.

Experților tehnici judiciari vinovați de abateri comise în exercitarea activității de expert li se pot aplica de către Biroul central pentru expertize tehnice judiciare, în raport cu gravitatea abaterii săvârșite, următoarele sancțiuni disciplinare:

- avertisment scris;
- suspendarea dreptului de a efectua expertize judiciare pe o perioadă cuprinsă între trei luni și un an;
- retragerea statutului de expert judiciar.

V. Informații suplimentare cu privire la procedurile care implică experți

Dispozițiile legale principale aplicabile expertizei judiciare în România sunt articolele 330-331 din Codul de procedură civilă al României. În plus, se aplică articolele 172-191 din Codul de procedură penală al României.

Experții sunt înregistrați în funcție de specializare. Registrele de experți sunt publice și sunt publicate pe site-ul web al Ministerului Justiției.

Experții trebuie să solicite înscrierea în registru.

1. Numirea experților

Dreptul civil român prevede numirea unui expert sau a trei experți. Experții pot fi numiți de instanța judecătorească și de părțile implicate. Părțile pot conveni asupra unui expert. Dacă acestea nu ajung la un acord, expertul va fi numit în mod aleatoriu de instanța judecătorească în ședință publică, dintr-o listă întocmită și comunicată de biroul pentru expertize.

Dreptul penal român prevede numirea unui singur expert. Expertul poate fi numit de instanța judecătorească în timpul procesului și de procuror în timpul fazei de cercetare penală. În general, procurorul sau instanța judecătorească numește un expert. Se vor numi doi experți sau mai mulți numai în situațiile în care sunt necesare cunoștințe interdisciplinare.

În acest scop, se utilizează același registru ca în procedurile civile. Cerințele pentru experți sunt aceleași atât în procedurile penale, cât și în cele civile.

a) Numirea de către o instanță judecătorească

Instanța judecătorească de drept civil sau de drept penal are competența de a numi un expert fie din oficiu, fie în conformitate cu o solicitare explicită a unei părți, dacă faptele relevante pot fi stabilite numai cu ajutorul unui specialist. În acest caz, expertul va răspunde, până la o anumită dată, întrebărilor puse de instanța judecătorească sau de procuror. Expertul trebuie să semnaleze instanței judecătorești orice conflict de interese. Experții numiți de instanța judecătorească au acces la dosar.

b) Numirea de către părți

În România există multe tipuri de experți numiți de către părți:

- experți independenți autorizați numiți la cererea părților sau a persoanei trimise în judecată [articolul 172 alineatul (8) din Codul de procedură penală];
- experți oficiali din laboratoare sau instituții specializate;
- experți naționali independenți autorizați;

experți din străinătate [articolul 172 alineatul (8) din Codul de procedură penală].

În cazul în care nu este disponibil niciun expert autorizat, instanța judecătorească poate solicita punctele de vedere ale unei personalități sau ale unui specialist în domeniul respectiv ori ale mai multor astfel de personalități sau specialiști [articolul 330, alineatul (3) din Codul de procedură civilă], care vor fi, astfel, experți extrajudiciari și experți martori. Experții numiți de părți vor controla activitatea unui expert numit de instanța judecătorească. Părțile nu pot să numească un expert fără ca instanța judecătorească să fi numit un expert [articolul 173 alineatul (4) din Codul de procedură penală]. Experții martori sunt martori care au cunoștințe științifice sau tehnice speciale și care sunt audiați de instanța judecătorească.

Experții au dreptul de a refuza să efectueze expertiza din aceleași motive pentru care martorii pot refuza să depună mărturie.

2. Procedură

a) Procedura civilă

Avizul expertului nu are caracter obligatoriu pentru judecător. Singura obligație a expertului este aceea de a furniza raportul. Experții au dreptul să intre în contact cu părțile în timpul procedurii, dar experții numiți de instanța judecătorească au nevoie de permisiunea acesteia în acest sens.

i. Raportul de expertiză

În procedurile din România care implică experți, nu este obligatoriu un raport de expertiză preliminar. Raportul principal poate fi furnizat numai în scris.

Expertul are obligația de a urma o anumită structură atunci când își redactează raportul.

Dacă este necesar pentru a clarifica sau a completa raportul de expertiză sau dacă există o contradicție între opiniile experților, instanța judecătorească poate – din oficiu sau la cererea părților – să solicite experților să clarifice sau să își completeze rapoartele.

Instanța judecătorească poate ordona o contraexpertiză, la solicitarea părților sau din oficiu, dacă există motive temeinice în acest sens. Contraexpertiza va fi furnizată de un expert diferit de cel care a furnizat raportul inițial. Instanța judecătorească decide în mod liber pe ce teme să își bazeze hotărârea.

ii. Audierea în cadrul instanței judecătorești

Pe parcursul urmăririi penale sau al procesului, expertul poate fi audiat de judecătorul de instrucție sau de instanța judecătorească la solicitarea procurorului ori a părților sau din oficiu, dacă audierea este necesară pentru a clarifica constatările sau concluziile expertului.

În procedura de drept civil, dacă experții își pot exprima opinia imediat, ei vor fi audiați pe baza aceluiași norme cu cele aplicabile martorilor, iar avizul lor va fi înregistrat în hotărâre.

b) Proceduri penale

Dacă procurorul sau instanța judecătorească consideră că expertiza este incompletă și că această deficiență nu poate fi remediată prin audierea expertului, instanța va ordona – din oficiu sau la solicitarea părților – o expertiză suplimentară realizată de același expert. Dacă nu se poate desemna același expert, se va ordona o contraexpertiză.

Procurorul sau instanța judecătorească va ordona o expertiză nouă în cazul în care concluziile din raportul de expertiză sunt neclare sau contradictorii și dacă aceste deficiențe nu pot fi remediate prin audierea expertului.

Informațiile prezentate aici au fost colectate în timpul proiectului „Find an Expert” („Găsește un expert”), de la persoane de contact din fiecare țară selectată de Institutul European de Expertiză și Experți (EEEI).

Ultima actualizare: 22/09/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.